

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: PO-3S/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200376
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:8021200376.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Sabadošovej a z členov senátu JUDr. Ing. Lenky Figulovej a Mgr. Michala Magura v právnej veci žalobcov: 1.) A. B., nar. XX. XXXXX XXXX, bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., 2.) A. F., G. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom F. H. XXXX/XX, XXX XX I., 3.) J. K. L., G. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX I., 4.) I. B., nar. XX. XXXX XXXX, bytom D. XX, XXX XX E., 5.) C. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX I., 6.) M. N., G. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom I. XXXX/X, XXX XX I., 7.) C. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX D., 8.) O. B., nar. XX. XXXXX XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX I., právne zastúpení Mgr. Vierou Giblákovou, advokátkou, so sídlom Levočská 5112/26A, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, za účasti ďalšieho účastníka: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OOP6-2021/003711/ESM zo dňa 06. mája 2021, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov č. OU-PO-OOP6-2021/003711/ESM zo dňa 06. mája 2021 a rozhodnutie Okresného úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor OU-PP-PLO1-2020/000565-063 zo dňa 08. júla 2020 a vec v r a c i a orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

II. Žalobcom 1.)-8.) p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

III. Ďalšiemu účastníkovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú mu správny súd uložil.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Okresnému úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor (ďalej aj „orgán prvého stupňa“) bolo doručené dňa 22. decembra 2004 podanie, ktorým si žalobca v 1.) rade zastupujúci P. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, Q. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX (pozn. právnu predchodkyňu žalobcov 1.) a 3.) a žalobcov v 2.) až 4.) rade v zmysle ust. § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v platnom a účinnom znení (ďalej aj „reštitučný zákon“) uplatnili nárok na vrátenie vlastníctva (ďalej aj „reštitučný nárok“) k viacerým pozemkom v k. ú. L., obec Poprad vedených v pôvodných pozemnoknižných vložkách (ďalej aj „PKV“) č. 1734, PKV č. 1418, I. R. 1724, I. R. 1725, I. R. 478, I. R. 1729, I. R. 1726, I. R. XXX, I. R. XXX,

že sa zistil nesúlad v skutočnostiach a podkladoch, ktoré preukazujú oprávnenosť osôb podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona.

5. Rozhodnutím č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-3-KJ zo dňa 08. augusta 2014 orgán prvého stupňa rozhodol, že nariaďuje obnovu konania č. OU-PP-PLO-P/2013/335-253-RV zo dňa 07. novembra 2013 z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené vyššie (bod č. 4).

6. Rozhodnutím č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-4-KJ zo dňa 08. augusta 2014 orgán prvého stupňa rozhodol, že nariaďuje obnovu konania č. OU-PP-PLO-P/2013/335-92-RV zo dňa 16. októbra 2013 z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené vyššie (bod č. 4).

7. Proti rozhodnutiam o nariadení obnovy konaní podal splnomocnený zástupca P. B. a žalobcu 4.) dňa 02. septembra 2014 odvolanie, ktoré však dňa 12. septembra 2014 vzal späť. Rozhodnutia o nariadení obnovy konaní nadobudli právoplatnosť dňa 12. septembra 2014.

8. Žalobcovia v 1.), 2.), 4.) rade a právni nástupcovia po zomrelom P. B. podali dňa 30. mája 2017 na Okresnú prokuratúru Poprad podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí Okresného úradu Poprad, pozemkového a lesného odboru č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-2-KJ zo dňa 08. augusta 2014, č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-3-KJ zo dňa 08. augusta 2014 a OÚ-PP-PLO-2014/10180-4-KJ zo dňa 08. augusta 2014. Prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad posúdil podnet ako nedôvodný, podnet odložil bez prijatia prokurátorských opatrení a o uvedenom upovedomil podávateľov podnetu dňa 28. júla 2017, pričom ďalej uviedol, že po nadobudnutí právoplatnosti pôvodných rozhodnutí sa ukázala identifikácia parciel ako obsahovo nesprávna, a tieto nedostatky nebolo možné odstrániť opravou chýb v písaní, resp. iných zrejmych nesprávností, zároveň o nariadení obnovy konania bolo rozhodnuté v zákonnej objektívnej lehote troch rokov.

9. Následne orgán prvého stupňa rozhodnutím č. OU-PP-PL1-2020/000565-063 zo dňa 08. júla 2020 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodol tak, že žalobcom 1.) - 4.), žalobcom 5.) – 8.) ako právnym nástupcom po P. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX a Q. B., nar. XX. XXXXXX XXXX nepriznal reštitučný nárok k pozemkom z PKV, ktoré si uplatnili podaním doručeným dňa 22. decembra 2004. Orgán prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že účelom obnovy konania bolo odstránenie nedostatkov v rozhodnutiach vydaných orgánom prvého stupňa č. OU-PP-PLO-P/2013/335-92-RV zo dňa 16. októbra 2013, č. OU-PP-PLO-P/2013/335-102-RV zo dňa 17. októbra 2013 a č. OU-PP-PLO-P/2013/335-253-RV zo dňa 07. novembra 2013 vytykaných katastrom nehnuteľností (nesprávne výmery pozemkov, druh pozemkov, uvedenie parciel neevidovaných v katastri nehnuteľností, zrušených parciel, ako aj skutočnosť, že vlastníkom parciel, ku ktorým bolo navrátené vlastnícke právo nebol Slovenský pozemkový fond ale iná právnická alebo fyzická osoba) a vydanie nového meritórneho rozhodnutia vo veci. Zároveň uviedol, že obnovu konania nariadil taktiež z dôvodu, že zistil nesúlad v skutočnostiach a podkladoch, ktoré preukazujú oprávnenosť osôb podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona.

10. Orgán prvého stupňa v prvom rade uviedol, že v spisovom materiáli sa nachádzajú prehlásenia žiadateľov A. F., P. B., a A. a B., v ktorých prehlasujú, že sú jedinými výlučnými vlastníkmi po svojich príbuzných, avšak takéto prehlásenia účastníkov konania nenahrádzajú ani nemôžu nahradiť doklady, ktoré by hodnoverne preukázali oprávnenosť osôb podľa § 2 reštitučného zákona a právne nástupníctvo po pôvodných pozemkoknižných vlastníkoch.

11. Orgán prvého stupňa nepriznal žiadateľom vlastnícke právo ani právo na náhradu za nehnuteľnosti vedené v pozemkoknižnej vložke č. 365, 364, 363, 360, 361, 362 a 367 v katastrálnom území L. z dôvodu, že žiadatelia nie sú oprávnenými osobami po pôvodných vlastníkoch L. M., G. B. a jej manželovi L., nakoľko jednak nijako nepreukázali právne nástupníctvo po týchto osobách a zároveň podľa § 2 ods. 2 písm. e) reštitučného zákona po týchto vlastníkoch si nárok mohli uplatniť ich súrodenci, resp. ich deti, pričom tento okruh osôb je uzavretý a ďalšie oprávnené osoby už do úvahy neprichádzajú. Správny orgán dospel k záveru, že vo vzťahu k žalobcovi 1.) by išlo o prastrýka, resp. pratetu, pričom by sa okruh osôb, ktoré si mohli uplatniť reštitučný nárok skončil u S. B., otca žalobcu 1.)

12. Orgán prvého stupňa nepriznal žiadateľom vlastnícke právo ani právo na náhradu za nehnuteľnosti uvedené v pozemkovknížnych vložkách č. XXX, 1151, 95, 96, 97, 104, 105, 160, 186, 279, 382, 415,

416, 417, 436, 437, 526, 528, 1076, 1088, 1089, 1090, 1421 a 1944 z dôvodu, že nebolo preukázané právne nástupníctvo žiadateľov k pôvodným vlastníkom uvedeným v pozemkovoknižných vložkách.

13. Ďalej uviedol, že základnými predpokladmi vzniku nároku na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa § 1 ods. 1 reštitučného zákona sú štátne občianstvo Slovenskej republiky, trvalý pobyt občana na jej území a prechod jeho majetku na štát alebo na iné právnické osoby v rozhodnom období. Podmienky štátneho občianstva a trvalého pobytu na jej území (rovnako ako podmienku, že neboli odsúdené podľa osobitných predpisov) musia spĺňať osoby, ktorým sa skonfiškoval pôvodný majetok, v danom prípade právni predchodcovia žiadateľov, aby ich bolo možné považovať za oprávnené osoby. Orgán prvého stupňa mal za preukázané, že pôvodní vlastníci H. B., B. D., G. B., Q. B., G. I., D. B., Q. B., S. B., Q. B., G. I., J. B., U. B., G. H., Q. B., O. B., C. B., C. B., B. B., S. I., rod B., S. I., G. D., B. B., G. I. a A. I. boli nemeckej národnosti. Preukázanie dátumu úmrtia jednotlivých pôvodných vlastníkov a okruhu dedičov, rovnako ako zistenie, či v čase smrti boli československými občanmi (resp. či aspoň v zmysle § 2 ods. 2 dekrétu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. o úprave československého štátneho občianstva osôb národnosti nemeckej a maďarskej požiadali o zistenie, že československé štátne občianstvo im zostáva zachované) a mali tu trvalý pobyt je rozhodujúce pre posúdenie, či žiadateľa možno považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona. Vzhľadom k tomu, že v priebehu celého konania účastníci nepredložili žiadne listinné dôkazy preukazujúce vyššie uvedené skutočnosti o štátnom občianstve a trvalom pobyte uvedených pôvodných vlastníkov, orgán prvého stupňa rozhodol tak, že žiadateľom nepriznal vlastnícke právo ani právo na náhradu po týchto vyššie uvedených pôvodných vlastníkoch.

14. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podali žalobcovia 1.) – 8.) a Q. B., nar. XX. XXXXXX XXXX odvolanie dňa 30. augusta 2020, v ktorom namietali najmä:

- nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu jeho nezrozumiteľnosti a neprehľadnosti vo vzťahu k jednotlivým účastníkom konania, ich právnym predchodcom a nárokom;
- porušenie zásady ne bis in idem, nakoľko vo veci už bolo rozhodnuté právoplatnými rozhodnutiami;
- obnova konania bola nariadená nezákonne – po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty a odstránenie nedostatkov malo byť vykonané iným spôsobom, napr. vydaním doplňujúceho resp. opravného rozhodnutia k pôvodnému rozhodnutiu;
- absencia odôvodnenia odlišného právneho záveru v porovnaní z predchádzajúcimi rozhodnutiami;
- nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov vo vzťahu k zachovaniu československého štátneho občianstva právnymi predchodcami účastníkov konania.

Záverom uviedli, že pokiaľ bol reštitučný nárok predchádzajúcimi rozhodnutiami priznaný, nie je možné ho v ďalšom priebehu konania spochybňovať. Orgán prvého stupňa mal len doplniť dokazovanie ohľadom identifikácie parciel a nemal právo nanovo zisťovať skutočnosti aj ohľadom existencie samotného nároku.

15. Žalovaný o odvolaní rozhodol rozhodnutím č. OU-PO-OOP6-2021/003711/ESM zo dňa 06. mája 2021 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

16. K odvolacej námietke žalobcov týkajúcej sa neprehľadnosti rozhodnutia žalovaný uviedol, že reštitučný nárok bol uplatnený jednou žiadosťou, preto orgán prvého stupňa o ňom rozhodol jedným rozhodnutím, pričom uviedol pôvodných vlastníkov z každej pozemkovoknižnej vložky uvedenej v žiadosti aj príbuzenský vzťah žiadateľov k pôvodným vlastníkom.

17. K odvolacej námietke žalobcov, že došlo k porušeniu zásady „ne bis in idem“ žalovaný uviedol, že napadnuté rozhodnutie orgánu prvého stupňa bolo vydané po právoplatných rozhodnutiach o nariadení obnovy konania a teda ide o nové konanie vo veci, v ktorom správny orgán nanovo posudzoval všetky listinné doklady a opätovne rozhodol o merite veci, pričom podľa § 64 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v platnom a účinnom znení (ďalej aj „Správny poriadok“) sa novým rozhodnutím vo veci pôvodné rozhodnutie zrušuje. Žalovaný ďalej uviedol, že chyby, kvôli ktorým boli rozhodnutia orgánu prvého stupňa vrátené ako nezapisateľné do katastra nehnuteľností nebolo možné odstrániť inak, napríklad opravou chyby v písaní a Správny poriadok inštitút doplňujúceho ani opravného rozhodnutia nepozná.

18. K odvolacej námietke žalobcov týkajúcej sa otázky štátneho občianstva a trvalého pobytu žalovaný uviedol, že ide o podmienky, ktoré musia byť splnené aj u pôvodných vlastníkov s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžr/132/2015 zo dňa 24. júna 2015. Žalovaný

zároveň uviedol, že štátne občianstvo nebolo preukázané, nakoľko žiadatelia v priebehu celého konania nepredložili žiadne listinné dôkazy preukazujúce skutočnosti o štátnom občianstve a trvalom pobyte pôvodných vlastníkov, čo vyplýva aj z rozhodnutia orgánu prvého stupňa. V súvislosti s povinnosťou žalobcov navrhnuť také dôkazy, ktoré by spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti ich tvrdenia potvrdili, poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/67/2007.

19. Vo vzťahu k parcelám: č. 356 pôvodne vedenej v PKV č. 360, č. 216 pôvodne vedenej v PKV č. 2073, č. 210 a č. 211 pôvodne vedených v PKV č. 484, k č. 1015/3 pôvodne vedenej v PKV č. 1576, k č. 231/1, k č. 231/2 a k č. 233 pôvodne vedených v PKV č. 1578, k č. 215 a č. 216 pôvodne vedených v PKV č. 1738, k č. 35 pôvodne vedenej v PKV č. 95, k č. 43, k č. 44 a k č. 339 pôvodne vedených v PKV č. 104, k č. 240 a k č. 241 pôvodne vedených v PKV č. 436, k č. a 971/1 a 972 pôvodne vedených v PKV č. 526, všetkých vedených v katastrálnom území L., druh pozemku dom, dvor žalovaný uviedol, že pozemky označené ako dom a dvor nie sú poľnohospodárskymi pozemkami, netvoria poľnohospodársky pôdny fond, ani do neho nepatria a preto nemôžu byť predmetom reštitúcie podľa reštitučného zákona pre ich rozpor s § 1 reštitučného zákona.

20. Vo vzťahu k parcelám vedeným v PKV č. 1577, č. 1579, č. 349, č. 445, č. 447, č. 448, č. 1578, č. 1579, č. 1575, č. 1574, č. XXXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXXX, R. XXXX, R. XXXX, R. XXX, č. 1727, č. 1733, č. 1738, č. 1576, č. 1578, č. 1723, č. 475, č. 478, č. 1729, č. 1726, č. 422, č. 445, č. 446, č. 1728, č. 1571, č. 1725 žalovaný uviedol, že orgán prvého stupňa dostatočným spôsobom preukázal, že uvedené nehnuteľnosti boli konfiškované.

21. Vo vzťahu k parcelám vedeným v PKV č. 365, č. 364, č. 363, č. 360, č. 361, č. 362, č. XXX v katastrálnom území L. žalovaný uviedol, že sa stotožnil s názorom orgánu prvého stupňa, že žiadatelia nie sú oprávnenými osobami v zmysle § 2 ods. 2 reštitučného zákona po pôvodných vlastníkoch L. M., G. B. a jej manželovi L. M., nakoľko sa jedná o prateť a prastrýka A. B. a okruh osôb, ktoré si mohli uplatniť reštitučný nárok skončil u S. B., otca A. B. a manžela Q. B..

22. Vo vzťahu k parcelám vedeným v PKV č. 479, č. 1151, č. XX, R. XX, R. XX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, č. 1076, č. 1088, č. 1089, č. 1090, č. 1421 a č. 1944 orgán prvého stupňa správne posúdil, že nepriznal vlastnícke právo ani právo na náhradu za uvedené nehnuteľnosti, nakoľko nebolo preukázané právne nástupníctvo žiadateľov k pôvodným vlastníkom uvedeným v pozemkovoknižných vložkách.

II.

Konanie pred správnym súdom

23. Žalobcovia 1.) - 8.) (ďalej spoločne aj ako „žalobcovia“) podali proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v platnom a účinnom znení (ďalej aj „SSP“) dňa 19. júla 2021, doručení na Krajský súd v Prešove ako v tom čase vecne a miestne príslušný správny súd dňa 20. júla 2021 a navrhli, aby správny súd rozhodnutie žalovaného ako aj orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadali priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

24. Žalobcovia v správnej žalobe namietali, že rozhodnutím orgánu prvého stupňa v spojení s rozhodnutím žalovaného boli porušené ich subjektívne práva a to najmä základné právo vlastníť majetok a právo na spravodlivý proces.

25. Žalobcovia ďalej namietali nesprávne právne posúdenie veci pri posúdení splnenia podmienky štátneho občianstva pôvodných vlastníkov, nakoľko správne orgány opomenuli aplikovať platný a účinný zákon č. 34/1953 Zb., ktorým niektoré osoby nadobúdajú československé štátne občianstvo (ďalej aj „zákon č. 34/1953 Zb.“), ktorým sa automaticky navrátilo československé štátne občianstvo osobám nemeckej národnosti, ktoré stratili československé štátne občianstvo podľa dekrétu č. 33/1945 Zb. a majú bydlisko na území Československej republiky. Pokiaľ by správne orgány aplikovali vyššie uvedené ustanovenia zákona, dospeli by k záveru, že pôvodní vlastníci konfiškovaných pozemkov spĺňajú podmienku československého štátneho občianstva, ktoré sa im v zmysle vyššie citovaného zákona automaticky vrátilo vzhľadom na skutočnosť, že mali bydlisko a žili na území Československej republiky, kde aj zomreli, čo preukázateľne vyplýva z obsahu administratívneho spisu. Uvedené sa týka všetkých

osôb pôvodných vlastníkov, u ktorých žalovaný v napadnutom rozhodnutí nesprávne konštatoval záver, že o nich nebolo preukázané československé štátne občianstvo. Žalobcovia preto opakovane poukazujú na skutočnosť, že v konaní pred správnyimi orgánmi bolo preukázané, že pôvodní vlastníci - právni predchodcovia žalobcov, ktorým bol skonfiškovaný majetok, v čase ich smrti spĺňali podmienky československého štátneho občianstva a trvalého pobytu na území Československej republiky ako aj podmienku, že neboli odsúdení podľa osobitných predpisov, čo jednoznačne vyplýva z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu. Žalobcovia zároveň namietali, že žalovaný ako aj orgán prvého stupňa v rozpore s obsahom administratívneho spisu nesprávne konštatovali, že v priebehu celého konania neboli zo strany žalobcov predložené žiadne dôkazy preukazujúce československé občianstvo a trvalý pobyt ich právnych predchodcov a poukázali na to, že z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že pôvodní vlastníci v čase ich smrti spĺňali podmienky československého štátneho občianstva a trvalého pobytu na území Československej republiky, ako aj podmienku, že neboli odsúdení podľa osobitných predpisov.

26. Žalobcovia tiež namietali neúplné zistenie skutkového stavu a rozpor v skutkovom stave zistenom správnyimi orgánmi s obsahom administratívneho spisu pokiaľ ide o záver, že nie sú oprávnenými osobami po pôvodných vlastníkoch L. M. a L. M.,

27. Žalobcovia zároveň uviedli, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie orgánu prvého stupňa považujú za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, zmätočnosť, ako aj pre nedostatok dôvodov. V prvom rade poukázali na skutočnosť, že rozhodnutie by malo mať jasnú logickú štruktúru, účastníkovi by malo byť jasné, z akých skutočností a dôkazov správny orgán pri rozhodovaní vychádzal, ako získané dôkazy vyhodnotil, jeho záver by mal byť náležite odôvodnený aj s poukazom na použité platné a účinné právne predpisy. Napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie orgánu prvého stupňa však tieto atribúty nespĺňajú. Žalovaný sa tiež relevantne nevysporiadal s odvolacou námietkou žalobcov, že o ich nárokoch bolo rozhodnuté jediným rozhodnutím, ktoré je neprehľadné a nezrozumiteľné čo do určenia právnych pozícií žalobcov vo vzťahu k uplatneným reštitučným nárokom, t.j. k jednotlivým právnym predchodcom a konkrétnym pozemkom. Podľa názoru žalobcov sa mal už orgán prvého stupňa zaoberať uplatnenými nárokmi každého zo žalobcov individuálne. Žalobcovia tiež namietali nedostatočné vysporiadanie sa so všetkými odvolacími námietkami, bez zaujatia jednoznačného záveru, a preto takéto odôvodnenie rozhodnutia podľa ich názoru nie je spôsobilé prieskumu.

28. Žalobcovia sú ďalej toho názoru, že zistenie skutočného stavu veci bolo nedostačujúce pre riadne a zákonné posúdenie veci.

29. Žalobcovia tiež namietali, že v predmetnej veci došlo k porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej, pričom toto porušenie má spočívať v porušení zásady ne bis in idem, nakoľko o uplatnených reštitučných nárokoch oprávnených osôb už bolo právoplatne rozhodnuté a obnovu konania považujú od počiatku za nezákonnú, pretože neboli splnené procesnoprávne podmienky na vydanie rozhodnutí o nariadení obnovy konania.

30. Žalobcovia nariadenie pojednávania nežiadali.

31. K žalobe sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 04. októbra 2021, v ktorom zotrval na doterajších tvrdeniach a uviedol tiež nasledovné:

- K nepriznaniu vlastníctva po pôvodných vlastníkoch L. M., G. B. a jej manželovi L. M. žiadatelia nepredložili žiadne doklady týkajúce sa ich právneho nástupníctva, v spise sa nachádza len listina označená ako „prehlásenie“ A. B. zo dňa 27. apríla 2005, v ktorom tento prehlasuje, že je jediným a výlučným vlastníkom okrem iných aj po L. M. a L. M., G. B. a uviedol, že sa jedná o tetu a strýka jeho otca. Vo vzťahu k A. B. by preto išlo o prastrýka, resp. prateťu, pričom okruh osôb, ktoré si mohli uplatniť reštitučný nárok skončil u S. B., otca A. B. a manžela Q. B., nakoľko z predloženého rodokmeňa vyplýva, že L. M., G. B. bola sestra S. B. - otca S. B..

- Predmetom súdneho prieskumu môžu byť len tie námietky, ktoré boli už uplatnené v odvolacom konaní, V opačnom prípade by súdne konanie nahrádzalo inštitút odvolacieho konania (poukazujúc na uznesenie kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod číslom 31/2002 zo súdnej praxe).

32. Žalovaný nariadenie pojednávania nežiadal.

33. V replike zo dňa 28. októbra 2021 žalobcovia uviedli, že žalovaný vo svojom vyjadrení len zopakoval závery, ku ktorým dospel v napadnutom rozhodnutí, ale so žalobnými námietkami sa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal. V ďalšom poukázali na úlohu správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu. V ostatnom texte zotrvali na svojich žalobných tvrdeniach.

34. V duplike zo dňa 30. novembra 2021 žalovaný uviedol, že pri vydávaní napadnutého rozhodnutia zistený skutkový stav nebol sporný a bol zistený dostatočne na to, aby mohol správny orgán vo veci rozhodnúť, preto žalobné dôvody nie sú spôsobilé spochybníť správnosť rozhodnutí správnych orgánov, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je dostatočné a presvedčivé. K námietke žalobcu, že orgán prvého stupňa rozhodol jedným rozhodnutím aj napriek skutočnosti, že o uplatnených reštitučných nárokoch žalobcov bolo pred nariadením obnovy konania rozhodnuté samostatnými rozhodnutiami, pričom aj o obnove konania bolo rozhodnuté troma samostatnými rozhodnutiami žalovaný uviedol, že správne orgány sú povinné dbať na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb (§ 3 ods. 4 správneho poriadku) správny orgán má preto v konaní postupovať tak, aby to bolo čo najvhodnejšie. Reštitučný nárok bol uplatnený jednou žiadosťou, preto prvostupňový správny orgán o ňom rozhodol jedným rozhodnutím a preto žalovaný v odvolacom konaní vydal jedno rozhodnutie.

35. Duplika bola žalobcom doručená na vedomie dňa 07. decembra 2021.

36. Uznesením č.k. PO-3S/36/2021-195 zo dňa 31. októbra 2023 bol do konania ako ďalší účastník pribratý Slovenský pozemkový fond.

37. Ďalší účastník sa k žalobe a duplike vyjadril podaním zo dňa 10. mája 2024, pričom uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú, nakoľko rozhodnutie bolo vydané v súlade s reštitučným zákonom.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

38. Podľa § 2 ods. 1 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

39. Podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona, ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

40. Podľa § 3 ods. 2 reštitučného zákona obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickej osobe vznikol nárok⁸⁾ na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov.⁹⁾ Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov, treba považovať aj občanov Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na jej území a ktorým bolo odňaté vlastnícke právo¹⁰⁾ k pozemkom a neboli odsúdení podľa osobitných predpisov.¹¹⁾ Ak tieto pozemky boli už pred

rozhodujúcim obdobím pridelené v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 7, ak došlo k odňatiu prídeltu postupom uvedeným v odseku 1.

Poznámky pod čiarou k reštitučnému zákonu:

8) § 37 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

9) Napríklad nariadenie Zboru povereníkov č. 26/1948 Zb. SNR, ktorým sa upravuje vyňatie pôdohospodárskeho majetku osôb maďarskej národnosti z konfiškácie.

10) Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Zb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov

41. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 34/1953 Zb., osoby nemeckej národnosti, ktoré stratili československé štátne občianstvo podľa dekrétu č. 33/1945 Sb. a majú v deň, keď tento zákon nadobudne účinnosť, bydlisko na území Československej republiky, stávajú sa československými občanmi, pokiaľ československé štátne občianstvo nenadobudli už skôr.

42. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 34/1953 Zb., spolu s manželom, poprípade spolu s otcom alebo matkou, stávajú sa československými občanmi manželky a maloleté deti osôb uvedených v predchádzajúcom odseku, pokiaľ sa nimi už nestaly podľa uvedeného odseku, ak majú bydlisko na území Československej republiky a nie sú príslušníkmi iného štátu.

43. Podľa § 2 zákona č. 34/1953 Zb., tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister vnútra.

44. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

45. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

46. Podľa § 33 ods. 5 správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

XX. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

IV.

Právne posúdenie veci správnym súdom

48. Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“) je počnúc 01. júnom 2023 súdom konajúcim v správnych veciach, na ktorý v tomto rozsahu prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove (v zmysle § 7a zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 1, 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3S/36/2021. Od 01. júna 2023 je na konanie v tejto veci príslušný Správny súd v Košiciach, vec bola náhodným výberom pridelená senátu 3S a je vedená pod sp. zn. PO-3S/36/2021.

49. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný (§ 10 v spojení s § 13 ods. 1 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 134 ods. 1 SSP) a dospel k záveru, že nebolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho s poukazom na § 191 ods. 1 písm. f) SSP zrušil z dôvodu, že skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu. Nakoľko rovnakými vadami trpí aj rozhodnutie orgánu prvého stupňa, správny súd rozhodol v súlade s § 191 ods. 3 a 4 SSP, rozhodnutie orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa.

50. Správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 107 ods. 2 SSP) a rozsudok vyhlásil dňa 30. mája 2024 (oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené dňa 23. mája 2024).

51. Predmetom súdneho prieskumu bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného č. OU-PO-OOP6-2021/003711/ESM zo dňa 06. mája 2021 potvrdzujúce rozhodnutie orgánu prvého stupňa č. OU-PP-PL1-2020/000565-063 zo dňa 08. júla 2020, ktorým tento nepriznal žalobcom reštitučné nároky uplatnené žiadosťou dňa 22. decembra 2004.

XX. Správny súd úvodom upriamuje pozornosť na to, že reštitučný zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu (§ 1 reštitučného zákona). Cieľom tohto zákona je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne stanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku. Podľa § 2 ods. 1 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa reštitučného zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

53. Podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona, ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v poradí stanovenom v § 2 ods. 2 písm. a) až e) reštitučného zákona.

54. Podľa § 3 ods. 2 reštitučného zákona, obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickej osobe vznikol nárok⁸⁾ na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov.⁹⁾ Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov, treba považovať aj občanov Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na jej území a ktorým bolo odňaté vlastnícke právo¹⁰⁾ k pozemkom a neboli odsúdení podľa osobitných predpisov.¹¹⁾ Ak tieto pozemky boli už pred rozhodujúcim obdobím pridelené v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 7, ak došlo k odňatiu prídela postupom uvedeným v odseku 1.

Poznámky pod čiarou k reštitučnému zákonu:

8) § 37 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

9) Napríklad nariadenie Zboru povereníkov č. 26/1948 Zb. SNR, ktorým sa upravuje vyňatie pôdohospodárskeho majetku osôb maďarskej národnosti z konfiškácie.

10) Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Zb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov. Dekrét prezidenta republiky č. 108/1945 Zb. o konfiškácii nepriateľského majetku a Fondoch národnej obnovy v znení neskorších predpisov.

11) Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva v znení neskorších predpisov.

55. Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona je, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona (do 31. decembra 2004) a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2 tohto zákona, ďalej, že žiadané nehnuteľnosti prešli na štát alebo inú právnickú osobu v rozhodujúcom období (od 25. februára 1948 do 01. januára 1990) v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona a neboli už skôr vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Nie je sporné, že uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžrk/5/2020 zo dňa 30. marca 2022, body 54, 55).

56. Správny súd po dôkladnom oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu, s rozhodnutím orgánu prvého stupňa ako aj napadnutým rozhodnutím vzhliadol ako dôvodnú žalobnú námietku

žalobcov, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnym spisom, resp. v ňom nemá oporu ak konštatoval, že v priebehu celého konania neboli zo strany žalobcov predložené žiadne dôkazy preukazujúce trvalý pobyt pôvodných vlastníkov.

57. Orgán prvého stupňa v súvislosti so zachovaním štátneho občianstva a trvalého pobytu na území Slovenskej republiky pristúpil k posudzovaniu len niektorých osôb uvedených žiadateľmi v žiadosti zo dňa 22. decembra 2004 resp. vyplývajúcich z tam uvedených pozemkoknižných vložiek, ku ktorým si žiadatelia uplatnili reštitučné nároky, pričom išlo o H. B., B. D., G. B., Q. B., G. I., D. B., Q. B., S. B., Q. B., G. I., J. B., U. B., G. H., Q. B., O. B., C. B., C. B., B. B., S. I., G. B., S. I., G. D., B. B. G. I. a A. I., a konštatoval, že vzhľadom k tomu, že v priebehu celého konania neboli účastníkmi konania predložené žiadne listinné dôkazy preukazujúce skutočnosti o štátnom občianstve a trvalom pobyte týchto pôvodných vlastníkov, teda listín spôsobilých preukázať, že pôvodní vlastníci boli oprávnenými osobami podľa § 2 ods. 2 a ods. 1 reštitučného zákona, orgán prvého stupňa účastníkom konania nepriznal vlastnícke právo ani právo na náhradu po týchto vyššie uvedených pôvodných vlastníkoch (str. 43 rozhodnutia orgánu prvého stupňa). S uvedeným záverom sa stotožnil aj žalovaný (str. 33 napadnutého rozhodnutia).

58. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na obsah administratívneho spisu, v ktorom sa nachádzajú rozhodnutia o prejednaní dedičstva po zomrelom O. B. (čl. 135) a S. I., G. D. (čl. 162), z ktorých jednoznačne vyplýva adresa posledného trvalého pobytu týchto osôb na území Slovenskej republiky v čase smrti, ako aj úmrtné listy Q. B., G. I. (čl. 23), S. B. (čl. 147), U. B., G. H. (čl. 159), z ktorých taktiež vyplýva, že zomreli na území Slovenskej republiky. Správny súd sa preto nemohol stotožniť so záverom orgánu prvého stupňa potvrdeným žalovaným, že v rámci administratívneho konania neboli predložené žiadne doklady preukazujúce trvalý pobyt oprávnených osôb na území Slovenskej republiky a z toho vyodeným konštatovaním o nepreukázaní trvalého pobytu týchto osôb na území Slovenskej republiky.

59. Pokiaľ však žalobcovia namietajú nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu, že orgány verejnej správy na prípad neaplikovali zákon č. 34/1953 Zb., posúdenie tejto námietky považuje správny súd za predčasné, nakoľko orgánmi verejnej správy nebola zákonným spôsobom posúdená otázka trvalého pobytu pôvodných vlastníkov, pričom práve trvalý pobyt pôvodných vlastníkov je kľúčovou podmienkou zakladajúcou možnosť aplikácie daného zákona a prípadného spätného prinávratenia štátneho občianstva. Z uvedeného dôvodu sa správny súd uvedenou námietkou v konaní nezaoberal. Pokiaľ žalovaný namietal, že v žalobe už nie je možné poukazovať na nové skutočnosti, ktoré neboli skôr namietané v odvolaní správny súd uvádza, že s uvedeným názorom nemožno súhlasiť vo všeobecnosti, nakoľko sa vo vzťahu k správne konaniu neuplatňuje koncentračná zásada, majúca za následok nemožnosť uplatnenia žalobných námietok prv neuvedených v odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu. Koncentračná zásada predstavujúca výrazné obmedzenie procesných práv účastníka konania sa uplatní iba v prípade, ak to zákon výslovne pre daný prípad ustanovuje (napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), čo však nie je tento prípad (obdobne konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5Sžo/14/2011 zo dňa 29. februára 2012). Správny súd však zároveň dodáva, že malo by byť v záujme účastníkov správnych konaní bezodkladne uplatňovať svoje námietky, aby došlo k ich kvalifikovanému posúdeniu bez zbytočného predlžovania procesu rozhodovania vo veci.

60. Správny súd ďalej posúdiac žalobnú námietku nepreskúmateľnosti konštatuje, že ako dôvod nepreskúmateľnosti sa mu nejaví skutočnosť, že o nárokoch žalobcov bolo rozhodnuté jediným rozhodnutím, pretože samotní žalobcovia si reštitučné nároky uplatnili spoločne jednou žiadosťou dňa 22. decembra 2004, a tieto boli predmetom jedného správneho konania, z ktorého práve logicky možno dospieť k záveru, že jeho výsledkom bude jedno rozhodnutie (rovnaký názor prezentoval aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí). Ďalej správny súd dospel k záveru, že z napadnutého rozhodnutia možno vyvodit' aj určité logické rozčlenenie rozhodnutia a to podľa právneho dôvodu, z ktorého bolo o určitých pozemkoch rozhodnuté konkrétnym spôsobom. Vychádzajúc z uvedeného potom z napadnutého rozhodnutia vyplývajú nasledovné skutočnosti:

A: Vo vzťahu k parcelám: č. 356 pôvodne vedenej v PKV č. 360, R. 216 pôvodne vedenej v PKV č. 2073, č. 210 a č. 211 pôvodne vedených v PKV č. 484, č. 1015/3 pôvodne vedenej v PKV č. 1576, č. 231/1, č. 231/2 a č. 233 pôvodne vedených v PKV č. 1578, č. 215 a č. 216 pôvodne vedených v PKV č. 1738, č. 35 pôvodne vedenej v PKV č. 95, R. 43, R. 44 S. R. 339 pôvodne vedených v PKV č. 104, č. 240 a č. 241 pôvodne vedených v PKV č. 436, č. a 971/1 a 972 pôvodne vedených v PKV č. 526, katastrálne územie

L., tieto v zmysle § 1 reštitučného zákona nemôžu byť predmetom reštitúcie, nakoľko sa jedná o druh pozemkov dom, dvor a teda nepatria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesného pôdneho fondu, ako to vyžaduje § 1 reštitučného zákona.

B: Vo vzťahu k parcelám: PKV č. 479, č. 1151, č. XX, R. XX, R. XX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, č. 1076, č. 1088, č. 1089, č. 1090, č. 1421 a č. 1944, katastrálne územie L., nebolo možné priznať vlastníctvo, nakoľko nebolo preukázané právne nástupníctvo žiadateľov k pôvodným vlastníkom uvedeným v pozemkovoknižných vložkách.

C: Vo vzťahu k parcelám: PKV č. 365, č. 364, č. 363, č. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXX, katastrálne územie L., nebolo možné priznať vlastníctvo, pretože žiadatelia nepreukázali, že sú oprávnenými osobami v zmysle § 2 ods. 2 reštitučného zákona po pôvodných vlastníkoch L. M., G. B. a jej manželovi L. M., navyše vo vzťahu k A. B. by išlo o prastrýka, resp. prateťu, pričom okruh osôb, ktoré si mohli uplatniť reštitučný nárok podľa § 2 ods. 2 písm. e) reštitučného zákona skončil u S. B., otca A. B. a manžela Q. B., nakoľko z rodokmeňa predloženého žiadateľmi a ktorý je súčasťou administratívneho spisu vyplýva, že L. M., G. B. bola sestra S. B. - otca S. B. a starého otca A. B.. V zmysle § 2 ods. 2 písm. e) reštitučného zákona sú oprávnenými osobami osoby, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby a ktorá zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu, súrodenci a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, pričom takto ustanovený okruh oprávnených osôb je záväzný a konečný, bez možnosti uplatnenia ďalších príbuzenských stupňov.

D: Vo vzťahu k parcelám: PKV č. 1577, č. 1579, č. 349, č. 445, č. 447, č. 448, č. 1578, č. 1579, č. 1575, č. 1574, č. 1572, č. XXX, R. XXX, R. XXX, R. XXXX, R. XXXX, R. XXXX, R. XXX, č. 1727, č. 1733, č. 1738, č. 1576, č. 1578, č. 1723, č. 475, č. 478, č. 1729, č. 1726, č. 422, č. 445, č. 446, č. 1728, č. 1571, č. 1725, katastrálne územie L., orgány verejnej správy pristúpili k posúdeniu oprávnenosti žiadateľov na priznanie reštitučných nárokov.

61. Správny súd dodáva, že je pravdou, že v rozhodnutí orgánu prvého stupňa absentovala takáto prehľadnejšia štruktúra odôvodnenia, avšak je toho názoru, že žalovaný, aj keď na hranici preskúmateľnosti, tento nedostatok odstránil a z napadnutého rozhodnutia je možné vyvodiť právne závery vzťahujúce sa na jednotlivé skupiny pozemkovoknižných vložiek. Vzhľadom na to, že odôvodnenie bolo koncipované podľa jednotlivých rovnakých záverov vzťahujúcich sa na určitú skupinu pozemkovoknižných vložiek, a vo vzťahu ku všetkým skupinám žalovaný dospel k záveru, že reštitučné nároky uplatnené žiadateľmi nepriznal, nebolo nevyhnutné rozhodnutie členiť aj podľa jednotlivých žiadateľov resp. ich právnych predchodcov. S ohľadom na uvedené preto správny súd žalobnú námietku nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia čo do neprehľadnosti posúdil ako nedôvodnú.

62. K žalobnej námietke žalobcov, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočne nevysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalobcov a nezaujal k nim jednoznačný záver správny súd uvádza, že je toho názoru, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí reagoval na všetky odvolacie námietky a to námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia z dôvodu, že vo veci bolo vydané jedno rozhodnutie (časť „K bodu 1“ napadnutého rozhodnutia); námietku porušenia zásady ne bis in idem (časť „K bodu 2“ a „K bodu 4“ napadnutého rozhodnutia); odôvodnenie odlišného právneho záveru v porovnaní z predchádzajúcimi rozhodnutiami č. OU-PP-PLO-P/2013/335-102-RV, č. OU-PP-PLO-P/2013/335-253-RV a č. OU-PP-PLO-P/2013/335-102-RV (odôvodnenie právnych záverov konštatované na str. 29-33 napadnutého rozhodnutia) ako aj námietku nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k otázke štátneho občianstva pôvodných vlastníkov (časť „K bodu 3“ napadnutého rozhodnutia“). Len subjektívny nesúhlas účastníka konania s odôvodnením nestačí na to, aby bolo možné dospieť k záveru o rozpore rozhodnutia so zákonom. Správny súd preto nevzhliadol uvedenú námietku žalobcov ako dôvodnú.

63. Pre úplnosť však správny súd uvádza, že jeho pozornosti neušlo, že z rozhodnutí orgánov verejnej správy nie je zrejmé, ako tieto posúdili reštitučné nároky žalobcov vo vzťahu k pozemkovoknižným vložkám č. 2022 a č. 1353, ktoré boli taktiež uplatnené podaním zo dňa 22. decembra 2004, nakoľko tieto nie sú predmetom posúdenia v žiadnej z vyššie uvedených skupín (bod 60 odôvodnenia).

64. K žalobnej námietke žalobcov, v zmysle ktorej zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci správny súd uvádza, že žalobcovia uvedené námietky vzniesli len vo všeobecnej rovine, bez špecifikácie konkrétnych porušení zo strany orgánov verejnej správy. Úlohou žalobcov v konaní o všeobecnej správnej žalobe je pritom dostatočne jasne

a zrozumiteľne formulovať svoje námietky smerujúce proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy a na druhej strane nie je úlohou správneho súdu vyhľadávať pochybenia v činnosti orgánov verejnej správy len na základe všeobecne koncipovaných námietok odkazujúcich len na ustanovenia Správneho súdneho poriadku. Nad rámec rozsahu súdneho prieskumu má však správny súd potrebu doplniť, že povinnosť preukázať oprávnenosť osoby podľa § 5 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 1, 2 reštitučného zákona a teda v tejto súvislosti predložiť potrebné dôkazy má predovšetkým osoba, ktorá si uplatňuje reštitučný nárok podľa reštitučného zákona (obdobne konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 25. mája 2016, sp. zn. 6Sžo/19/2015).

65. Žalobcovia v žalobe taktiež namietali, že v predmetnej veci došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej a to z dôvodu, že vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté tromi pôvodnými rozhodnutiami, pričom následné rozhodnutia o obnove konaní č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-2-KJ zo dňa 08. augusta 2014 o nariadení obnovy konania č. OU-PP-PLO-P/2013/335-102-RV zo dňa 17. októbra, č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-3-KJ zo dňa 08. augusta 2014 o nariadení obnovy konania č. OU-PP-PLO-P/2013/335-253-RV zo dňa 07. novembra 2013 a č. OÚ-PP-PLO-2014/10180-4-KJ zo dňa 08. augusta 2014 o nariadení obnovy konania č. OU-PP-PLO-P/2013/335-92-RV zo dňa 16. októbra 2013 považujú žalobcovia za nezákonné, nakoľko podľa ich názoru neboli splnené podmienky na ich vydanie. Správny súd v tejto súvislosti v prvom rade uvádza, že je pravdou že jednou zo záruk právnej stability vzťahov založených správnym rozhodnutím je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia pri uplatnení zásady „rei iudicatae“, ktorá znamená, že o právoplatne rozhodnutej veci nemožno znova rozhodovať. Správny poriadok však pripúšťa legálne výnimky z tohto princípu, tzv. mimoriadne opravné prostriedky, medzi ktoré patrí aj obnova konania, ktoré za splnenia zákonom stanovených podmienok pripúšťaajú možnosť zmeny právoplatných správnych rozhodnutí. Účelom obnovy konania je tak odstránenie prípadných nedostatkov pôvodného rozhodnutia a vydanie nového meritórneho rozhodnutia vo veci. Správny súd preto v súvislosti so žalobnou námietkou žalobcov uvádza, že správny poriadok za predpokladu rozhodnutia o nariadení obnovy konania vydanie nového meritórneho rozhodnutia pripúšťa, ba dokonca vyžaduje a uvedený postup nemožno považovať za porušenie zásady „rei iudicatae“. Ak však žalobcovia boli toho názoru, že neboli splnené podmienky pre nariadenie obnovy konania, voči uvedenému bolo potrebné riadne a včas uplatniť všetky procesné prostriedky obrany, t.j. odvolanie a prípadne následne správnu žalobu. Uvedené nie je možné preskúmať v tomto súdnom konaní, nakoľko o nariadení obnovy vyššie uvedených konaní bolo právoplatne rozhodnuté, v obnovenom konaní bolo vydané rozhodnutie orgánu prvého stupňa a následne napadnuté rozhodnutie a tieto tvoria jediný možný predmet prieskumu v tomto súdnom konaní. Je pravdou, že splnomocnený zástupca P. B. a žalobcu 4.) dňa 02. septembra 2014 podal odvolanie proti vyššie uvedeným rozhodnutiam o nariadení obnovy konania, ktoré však dňa 12. septembra 2014 vzal späť a tieto rozhodnutia o nariadení obnovy konaní nadobudli právoplatnosť dňa 12. septembra 2014. Z uvedeného dôvodu správny súd posúdil uvedenú žalobnú námietku ako nedôvodnú.

66. Záverom správny súd dodáva, že pokiaľ žalobcovia namietajú, že napadnutým rozhodnutím ako aj rozhodnutím orgánu prvého stupňa bol popretý účel reštitučii spočívajúci v zmiernení majetkových krívd, je potrebné mať na zreteli, že naplnenie tohto účelu nemôže byť absolútne ale môže k nemu dôjsť výlučne spôsobom, ktorý je plne v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi.

67. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne závery správny súd v súlade s cit. zákonnými ustanoveniami zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu prvého stupňa (§ 191 ods. 1 písm. f) SSP). Zároveň v zmysle ust. § 191 ods. 4 SSP správny súd vec vrátil správnomu orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie, v ktorom tento bude postupovať podľa právneho názoru správneho súdu vysloveného v tomto rozhodnutí, posúdi skutkový stav v súlade so skutkovými okolnosťami vyplývajúcimi z administratívneho spisu a následne rozhodnutie náležite, prehľadne a logicky odôvodní. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní podľa § 191 ods. 6 SSP viazaný.

XX. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že v konaní plne úspešným žalobcom priznal voči v konaní neúspešnému žalovanému plnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania pred správnym súdom.

69. Ďalšiemu účastníkovi konania správny súd priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú mu správny súd uložil voči žalovanému ako účastníkovi, ktorý bol v konaní neúspešný (§ 169 SSP).

70. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

71. Senát Správneho súdu v Košiciach prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a. na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c. účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d. v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e. vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f. nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g. rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i. nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j. podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie II. stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).